

TOOGDAG
VOOR DE
WADDEN

MAANDAG
15 JUNI
2026

THEATER
DE KAMPANJE
DEN HELDER

Toogdag voor de Wadden 2026

Kernboodschap: **Het Waddengebied van 2100 maken we vandaag**

Het Waddengebied verandert. Veranderingen in klimaat, natuur, economie en leefbaarheid vragen nu om keuzes die de huidige én toekomstige generaties zullen raken. Tijdens de Toogdag voor de Wadden kijken we samen vooruit naar het Waddengebied van 2100. Wat staat ons te wachten? Zijn de natuurkwaliteiten van nu ook die van de toekomst? Wat gaan we verliezen en wat willen we behouden? En vooral: wat moeten we vandaag al doen om het Waddengebied van morgen vorm te geven?

De Toogdag brengt mensen samen die het Waddengebied kennen, gebruiken, beschermen of er hun toekomst in zien. Mensen die wonen en werken in het gebied, ondernemers die vernieuwen, natuurorganisaties die zich inzetten voor een sterk ecosysteem, onderzoekers die kennis delen, overheden die keuzes maken én jongeren die straks verder bouwen op de keuzes van nu. Iedereen kijkt met andere ogen naar hetzelfde gebied. Juist door die perspectieven samen te brengen ontstaat het inzicht dat nodig is om vooruit te kijken naar het Waddengebied van 2100.

*De vraag die centraal staat op deze dag luidt: **Wat doen we vandaag voor het Waddengebied van 2100?***

Over het programma:

Het Waddenfonds en Omgevingsberaad Waddengebied organiseren de jaarlijkse Toogdag voor de Wadden 2026 op maandag 15 juni.

Het is een inhoudelijke werk- en reflectiedag, waarin we samen vooruitkijken naar het Waddengebied in 2100. In vorige edities stonden leefbaarheid, kustveiligheid, de Agenda voor de Wadden en benutten van kansen in het Waddengebied centraal. Deze keer staat de natuur in het Waddengebied in de schijnwerpers. Bij de start van het programma brengen de natuurorganisaties in een film hun boodschap over het belang van de ecologische waarden voor plant, dier en mens voor nu en de toekomst.

Tijdens deze dag verkennen we samen mogelijke toekomstvisies voor het Waddengebied. In de ochtend gaan bezoekers op verschillende manieren op ontdekking. In kennissessies nemen experts en ontwerpers ons mee in toekomstscenario's voor Nederland en het Waddengebied: hoe ziet een gebied eruit als water en bodem leidend zijn? Wat betekenen zeespiegelstijging, verzilting en klimaatverandering voor ecologie, voedsel, veiligheid en leefbaarheid? Tijdens excursies in en rondom de haven van Den Helder en op de projectenmarkt wordt zichtbaar wat er vandaag al gebeurt: van natuurherstel en zoetwaterplossingen tot duurzame visserij, erfgoed en nieuwe vormen van gastheerschap. Tegelijkertijd markeren we twintig jaar Waddenfonds en laten we zien wat investeringen in het gebied al hebben opgeleverd én welke vragen nog voor ons liggen.

OMGEVINGSBERAAD
Waddengebied

 waddenfonds

TOOGDAG
VOOR DE
WADDEN

MAANDAG
15 JUNI
2026

THEATER
DE KAMPANJE
DEN HELDER

Op de Toogdag vindt ook het jaarlijkse gesprek tussen de leden van het Omgevingsberaad en de bestuurders van het BOW plaats. Dit gesprek, onder leiding van voorzitter dhr. Arno Brok, vindt zijn formele basis in de oprichtingsdocumenten, vastgesteld op 5 december 2019. Dit jaar is de 7e editie waarin de vertegenwoordigers van vissers, landbouw, waddenzeehavens, recreatie en toerisme, natuur- en milieuorganisaties en de wetenschap in gesprek gaan over de toekomst van het Waddengebied met de nieuwe bewindspersonen, waaronder de ministers Karremans (IenW) en Van Essen (LNV).

Jaarlijks vindt ook het Bestuurlijk Overleg Waddengebied (BOW) plaats. In dit overleg spreken en besluiten bestuurders van Rijk en regio met elkaar over belangrijke ontwikkelingen en opgaven in het Waddengebied. Daarmee ontstaat een waardevolle verbinding tussen de inzichten, ervaringen en perspectieven uit de Toogdag en de bestuurlijke agenda voor de toekomst van het Waddengebied. In de middag brengen we deze perspectieven samen.

De middag wordt geopend door minister Karremans, minister van Infrastructuur en Waterstaat. Vervolgens gaat dagvoorzitter Foppe van der Veen in gesprek met Geert Boesjes, directeur van het Waddenfonds, vertegenwoordigers van het Jongerenberaad en Luzette Kroon, de nieuwe voorzitter van de WaddenSea Board.

In een interactieve presentatie neemt prof. dr. ir. Katja Philippart, directeur van de Waddenacademie, samen met andere experts bezoekers mee in verschillende scenario's en mogelijke gevolgen van klimaatverandering voor het Waddengebied. Wat betekenen deze scenario's voor het ecosysteem van de Waddenzee, voor economie, voedsel, veiligheid en leefbaarheid in 2100? Niet vanuit één lens, maar vanuit verschillende scenario's, dilemma's en invalshoeken: verdedigen we, bewegen we mee, wat verliezen we mogelijk en wat willen we beschermen?

De kennissessies, de openingsfilm, gesprekken en reflecties uit de zaal vormen in het laatste deel van het programma een gezamenlijk gesprek over de verdere toekomst van het Waddengebied. Want wie voor toekomstige generaties het verschil wil maken, moet vandaag samen keuzes durven maken. Voorzitter Arno Brok van het Omgevingsberaad sluit af met een terugblik op de dag en zijn boodschap voor de toekomst.

Over het Omgevingsberaad Waddengebied en het Waddenfonds:

Het Omgevingsberaad Waddengebied is 5 december 2019 door het Rijk ingesteld als formeel adviesorgaan. Vertegenwoordigers van vissers, landbouw, waddenzeehavens, recreatie en toerisme, natuur- en milieuorganisaties en de wetenschap geven gevraagd en ongevraagd advies over zaken in het Waddengebied.

Het Waddenfonds investeert in projecten en initiatieven die bijdragen aan een vitale ecologie en duurzame economie in het Waddengebied. Inwoners, bedrijven en organisaties kunnen daarvoor bij ons een subsidie aanvragen. Het Waddenfonds is een Gemeenschappelijke Regeling en wordt bestuurd door de drie Waddenprovincies Noord-Holland, Fryslân en Groningen.

Wat doen we vandaag voor het Waddengebied van 2100?

OMGEVINGSBERAAD
Waddengebied

 waddenfonds

